

Entrevista a Ramón Aguiló, alcalde de Palma

“Cañellas no suporta que Palma sigui socialista”

Aguiló assegura a EL TEMPS que el PP està obsessionat amb Palma. Segons ell, el fet que l'ajuntament que regeix tingui el mateix pressupost que la comunitat autònoma desespera i trau de polleguera el PP.

Ramon Aguiló Munar (Palma, 1950) és batlle de Palma des de les primeres eleccions democràtiques (1979). En el primer mandat fou elegit gràcies a una majoria de govern entre PSOE, PSM i PCE. En la segona etapa (1983-87) obtingué la majoria absoluta. El present mandat ha governat en minoria, cosa que ha provocat nombrosos problemes i gairebé la ingovernabilitat del municipi. Ara, gràcies a 3 regidors suspesos de militància del CDS i a través d'un pacte no reconegut pel partit de Suárez, el batlle Aguiló ha aconseguit una majoria estable per a arribar tranquil.lament al 1991. Aquest any conclourà el tercer i darrer mandat com a batlle. Darrer, ja que no es presentarà a la reelecció.

DOTZE ANYS DE BATLLE

—Vostè arribà al càrrec de batlle de Palma amb només 28 anys. En aquells moments es digué que havia estat el número 1 del PSOE a Palma per casualitat, perquè els socialistes donaven per perduda la batalla de Palma. ¿És correcte això?

—És cert que s'ha fet aquesta interpretació, que sigui cert o no, no ho sé. Dins el que era la direcció política del Partit Socialista en aquells moments jo era un dels principals dirigents. El que passa és que els altres dos dirigents que haurien pogut optar a aquest lloc eren Emilio Alonso i Fèlix Pons, i tots dos eren diputats. No semblava lògic que sent diputats optassin al càrrec.

—¿En quina situació troba vostè l'ajuntament? Es parlava de caos econòmic...

—Sí, però no era privatiu d'aquest ajuntament, era una situació generalitzada a tot el país ja que des del 75 fins al 79 les preocupacions polítiques dels rectors del país no anaven dirigides cap als ajuntaments, sinó a la transició. Els

“Un pacte que assegurí la governabilitat no degradà”.

ajuntaments van ser els grans oblidats de la transició perquè no eren una qüestió prioritària. Des del punt de vista econòmic no s'havien resolt cap ni un dels problemes, ni tampoc s'havien atès les seves necessitats; i els seus governants eren provisionals, des del 75 fins al 79, concients de la seva provisionalitat els governants municipals no van resoldre cap dels problemes profunds dels ajuntaments.

—¿Quines han estat les diferències entre els tres períodes del seu govern?

—No crec que hi hagi hagut grans diferències entre el primer mandat i el segon. El primer mandat formaren un acord amb altres forces cosa que permeté un govern estable. Un altre govern estable presidí el segon mandat. El tercer, per diferents circumstàncies, no ha estat possible (la majoria absoluta) i això ha provocat una situació de govern en minoria que, des del meu punt de vista, és absolutament no recomanable per a ajuntaments, ja que aquests tenen una funció bàsicament de gestió. Podrà ser interessant en altres tipus d'institucions, com els parlaments, però en un ajuntament tant el ple com el govern tenen competències de caràcter executiu i qualsevol discrepància entre aquests dos òrgans provoca inestabilitat.

—Parlant de pactes, el batlle de Palma ha pactat amb el PCE i PSM en el primer període i en el tercer amb dos regidors que sortiren d'Unió Mallorquina, pacte que no ha durat ni un any, i, ara, ha pactat amb 3 regidors suspesos de militància del CDS, ¿com valora aquests pactes?

—... Són molt diferents... el primer vingué molt condicionat pels partits que signaren, eren tres partits molt diferents, PSOE, PCE i PSM, però participaven d'una cultura comuna, la d'esquerra, que permeté a pesar dels problemes mantenir el pacte durant quatre anys.

"Les relacions amb Canellas van bé. Crec que el senyor Canellas ha evolucionat una mica ja que, en un primer moment, es dedicava a dir coses pintoresques com ara que l'alcalde és una vaca".

El pacte amb els membres d'UM era un pacte necessari per a assegurar una mínima estabilitat que permetés una mínima gestió... el que va passar és que faltà, potser, aquesta cultura comuna amb les persones que se signà l'acord, un acord que es manifestà inviable.

Pel que fa al pacte actual (amb els tres regidors ex-CDS) és prest per a fer valoracions però pens que l'experiència dels darrers tres anys (govern en minoria) no és desitjable sinó per a aquells que diuen "com més malament, millor". Crec que, si bé no sé si íntimament ho pensen, el PP ha tingut una actuació en aquest sentit. En canvi, altres grups (els tres regidors que han signat) hauran pensat que això no es pot repetir i crec que és un pacte que conclourà amb el mandat.

—*Es qüestiona, emperò, que els pactes amb gent que no representa un partit deterioren la imatge de les institucions i això no perquè ho hagi fet el PSOE, ja que el PP havia també anunciat, ofert, un pacte amb aquests regidors.*

—*¡No caldria sinó! Això sembla el ball de la hipocresia. El que no pot ser és que el PP estigui disposat, com sigui, a fer una moció de censura amb qui ells anomenen, no jo, trànsfuges, com ha dit Joan Fageda (cap del PP a l'ajuntament); i després es duen les mans al cap perquè el PSOE pacta amb el grup centrista. El que hi ha d'haver és menys hipocresia, i menys enganyar la gent, i més claredat en les posicions pròpies.*

Això per una banda, per l'altra, i si se'm demana per què el partit socialista arriba a acords amb persones que estan suspeses de militància... bé, ¿amb qui s'ha de pactar, idè? Que m'ho digui algú. ¿Amb el grup mixt? Ja hi pactarem i va anar malament. ¿Amb el grup popular? Si el que vol el grup popular és tallar-nos el cap, és el grup que diu que "com pitjor, millor"... Hem hagut de pactar amb els que hem acordat un pacte de govern i que, a més, encara que estan suspesos de militància són d'un partit que en el seu darrer Congrés s'ha pronunciat

a favor d'arribar a acords amb el PSOE.

—*¿No creu, però, que amb aquests pactes es deteriora la imatge de la classe política i de les institucions?*

—*Jo crec que és molt més degradant per a la institució que no es formulin aquests pactes i es presenti la imatge de l'ajuntament com el guirigall en què l'havien convertit les iniciatives del grup popular... això degrada la imatge. Un pacte que asseuri la governabilitat no degrada.*

URBANISME

—*En el primer mandat ¿la majoria PSOE-PCE-PSM no pecà en algun moment de voler fer una política massa utòpica, com per exemple amb els projectes com el d'afavorir l'ús massiu de la bicicleta?*

—*Bé, es cometeren alguns errors en aquest sentit... i de la seva continuació sofrírem alguna conseqüència. Però jo no qualificaria la utopia com a bona i el que és real com a dolent. Crec que el que s'adapta a la realitat és el que convé.*

—*¿Quins errors d'aquella època s'estan pagant ara?*

—*Crec que existeix una concepció de l'urbanisme excessivament reglamentista que em causa problemes en aquests moments.*

—*Sembla que, en el tema urbanístic, hi ha dues prioritats per a l'Ajuntament de Palma: els plans de rehabilitació del nucli antic i combatre la inflació del preu de la vivenda.*

—*Sí, la ciutat ha crescut d'una forma exagerada des dels anys 60; ha passat d'uns vuitanta mils habitants a més de tres-cents mil. Ara, aquest creixement s'ha acabat, i crec que el que cal és refer i millorar el que tenim. I des d'aquest punt de vista el centre, el nucli antic, que té zones bastant degradades, ha de ser una prioritat municipal. Crec que la prioritat per al 2000, per a la ciutat, és la recuperació del nucli antic. Això significa inversió en infraestructura i en rehabilitació. En aquest sentit l'ajuntament pot*

"Al senyor Pujol se li omple la boca parlant dels Països Catalans, però la Federació de Vela, molt influïda per homes de CiU, ha fet tot el que ha pogut perquè Palma no sigui subseu olímpica d'aquest esport".

actuar com a locomotora, però no pot fer-ho sol, és un procés que a la llarga haurà d'assumir la iniciativa privada. Sense ella no serà possible.

Per un altre costat, incidir en el mercat del sòl és molt complicat. Les causes per les quals han augmentat els preus no són atribuïbles a l'ajuntament. Hi ha unes inversions estrangeres que fan augmentar els preus i això passa a Madrid, a Barcelona... i també a Palma. Insistesc que això no és degut a la falta de sòl, perquè n'hi ha. És degut a un procés especulatiu de propietaris que no segueixen els processos d'urbanització. L'obligació de l'ajuntament és fer el possible perquè es compleixin els terminis marcats en el planejament, perquè des del punt de vista del que és el creixement demogràfic hi ha prou sòl urbanitzable com per a anar donant satisfacció a aquestes necessitats.

—En aquest tema de la rehabilitació, ARCA (Associació per a la Rehabilitació del Nucli Antic) està d'acord amb el sistema de rehabilitació de certes zones com el barri de Sa Calatrava; però, en canvi, critica fortament la projectada al barri xino, on la població que viu, gent molt modesta i marginal (prostitució, tràfic de drogues, delinqüència...) no tindrà possibilitats de seguir vivint a la zona a causa de l'especulació. Des de l'ajuntament ¿s'ha fet algun tipus de previsió per a tota aquesta gent?

—És que això no és així com vostè diu. En absolut. D'entrada, a Sa Calatrava, i altres zones, la població tradicional ja fa molt de temps que no hi viu. Hi ha hagut una renovació social els darrers vint anys. La població tradicional se n'ha anat a l'àrea suburbana. La gent que hi viu és relativament nova, excepte els més vells, que se n'anaren.

En el cas del xino és diferent. La gent artesana (típica població de la zona) fa molt més que se'n va anar. Aquesta zona és ara un nucli de droga, de prostitució, de vida marginal. Per descomptat que hi ha famílies normals que hi viuen, però poques. Del que es tracta, el problema,

és que el procés de rehabilitar casa per casa, no és bo per al xino, digui el que digui ARCA. ¿Per quina raó? Perquè si rehabilitam casa a casa —i d'altra manera l'ajuntament no té recursos per a fer-ho— ningú voldrà viure-hi, perquè no s'hi pot viure de por davant la situació de delinqüència que hi ha. Per tant, és un barri que ha perdut totalment la fisonomia que tenia abans. I conec bé el tema perquè, entre altres coses, jo hi vivia, i la senyora Mercè Truyols (dirigent d'ARCA) no vivia en aquest barri. Crec que el conec bastant més bé que ella. Per això s'ha escollit un altre tipus d'actuació, instal·lant-hi els jutjats, correus... de forma que es regeneri el teixit social i comercial de la zona i que, per tant, hi pugui viure la gent normal.

—Però el fet és que aquestes bosses de pobresa, de població marginal, s'estan desplaçant en una espècie d'èxode intern, d'una banda de la ciutat a una altra. ¿com veu aquest problema i com els pot solucionar?

—No hi ha solucions per a tot. Tot no és solucionable, almenys a curt termini. La societat produeix uns graus de desesperació individual considerables, tenim un atur elevat... Un ajuntament no pot resoldre aquest problema perquè les causes són de tipus social i econòmic.

ELS ATACS MÉS FORTS

—En un moment determinat l'ajuntament crea el Reglament de Participació Ciutadana, cosa amb la qual culmina tot un gran moviment ciutadà que, ara, s'ha tornat molt crític amb l'ajuntament.

—Jo crec que sempre ha estat crític. Però s'hauria de matisar i diferenciar. És molt distint el cas d'associacions que utilitzen el Reglament per a exercir un legítim dret de participació, control i, si es vol, de crítica, dels altres que l'utilitzen simplement per a desqualificar el govern municipal i per a fer les seves pròpies campanyes polítiques. I en aquest darrer cas hi ha l'Associació de Veïns de Santa Catalina (una de les Associacions espe-

cialment crítiques amb l'ajuntament) que són gent expulsada del PSOE que estan en el PASOC i que utilitzen el reglament per a fins diferents dels que està pensat.

—*Vostè ha denunciat alguna vegada la instrumentalització política d'alguna associació de veïns. ¿És cert que hi ha grups polítics que les utilitzen?*

—¡Home! És conegut que el govern de la comunitat autònoma dóna doblers a alguna associació de veïns, i no només del govern, sinó el mateix PP també li dóna doblers (es tracta de l'Associació Bons Aires). Vull dir que hi ha una part del moviment ciutadà que és crític del poder, sigui quin sigui, i després n'hi ha una altra que és utilitzada de forma partidària. Però vull deixar clar que no són totes, les manipulades.

—*Un altre front d'atac al seu govern és el d'un sector de la premsa. Des de fa, aproximadament, un any existeix un contenciós entre aquest sector de la premsa mallorquina i vostè. ¿A què és degut aquest enfrontament?*

—Té una explicació molt clara. Hi ha empreses periodístiques, o millor dit, alguna empresa, que va més enllà dels seus objectius en periodisme, que té altres objectius, com influir clarament en política, d'aspirar a designar batlles, consellers. I utilitza els seus mitjans de comunicació per, sigui o no delictes, fer campanyes de molèstia, d'injúria, de difamació, d'atac polític continuat en contra de persones o determinades institucions per aconseguir els seus objectius. El funcionament d'aquest sector el va explicar bé el Rector de la UIB: qui es posa sota el seu paraigua protector, el protegeixen, no dels altres, sinó d'ells mateixos.

I aquí hi ha una institució i uns polítics que estem a l'ajuntament, que hem dit que no estem disposats a passar per això, perquè volem mantenir-nos independents i no claudicar davant els capritxos de determinats senyors. I per això ens estan capolant diàriament des de fa ja bastants mesos.

—*En concret ¿Sent el batlle que li fan xantatge?*

—Bé, no sé si la paraula exacta seria aquesta, però aquesta situació es dóna per no ser sensible a les peticions, capritxos i insinuacions de senyors poderosos d'aquesta ciutat que tenen mitjans de comunicació.

—*Una de les crítiques més fortes i continuades s'ha produït amb motiu del*

nou logotip de la ciutat, ¿per què?

—La raó és simple, ells em digueren: "Si ens ho haguéssis consultat..."

—*¿Què vol dir amb això?*

—Que hi ha un senyor que vol governar damunt de tot i decidir-ho tot. Si dóna el vist-i-plau a les coses, les coses van bé, però si no, les coses van malament. És així de senzill. La gent ho trobarà increïble; si a mi m'ho haguessin dit abans també m'hauria semblat increïble, però és així.

EL PSOE

—*¿Quines relacions manté amb el corrent Socialisme i Autonomia de Joan March (corrent que domina l'aparell del PSOE), un corrent enfrontat al corrent oficialista on, podríem dir, que hi ha enquadrat el batlle de Palma?*

—Jo tenc poques relacions amb això que en diuen Socialisme i Autonomia. Les relacions que tenc, en raó del meu càrrec, són amb la direcció del partit.

—*¿Com se situa vostè entre els diversos corrents?*

—Jo no estic en cap corrent. Jo crec que els corrents organitzats no responen a unes bases ideològiques, sinó que són grups de pressió per a obtenir poder i jo, que no pertany a cap, crec que no són bones per al Partit Socialista. I si em demana com han estat les relacions amb l'aparell del partit (dominat pel corrent de Joan March), la resposta és tibants.

—*La decisió de no presentar-se a la reelecció obre diverses possibilitats per a encapçalat la llista socialista a l'any 91. ¿Qui és el seu candidat, el seu del·lí?*

—Cap. No sóc cap emperador ni cap rei, pertany a un partit democràtic que elegix democràticament els seus candidats.

—*Parlant de noms concrets, ¿seria el millor candidat, per exemple, el Sr. Moll? (Josep Moll és el portaveu del grup socialista al Parlament balear i probable candidat a les municipals.)*

—Pep Moll és una persona qualificada, i n'hi ha més, també ho és Joana Gual (regidora que sona com a possible candidata impulsada pel lobby de dones del PSOE encapçalat per Carmen Romero i Matilde Fernández, la ministra d'Afers Socials), Nicolau Llaneres (tinent de batlle i regidor de cultura), i supòs que en trobaríem bastant més que podríem assumir perfectament aquesta res-

ponsabilitat, com Miquel Dolç (regidor de l'ajuntament), Marta Llompart (igual) o Francesc Triay (parlamentari autònom).

—*¿Quines possibilitats té el PSOE de mantenir la batllia de Palma el 91?*

—A pesar del fet de la minva de vot socialista a les grans ciutats des del 1982, crec que a Palma no hi ha gran pèrdua d'imatge del govern municipal socialista. Si ens atenim només a la gestió socialista de Palma, no crec que es pugui capgirar la tendència de vot. Jo estic bastant satisfet del que hem fet des del 79, hi ha hagut errors però no hi ha un tema del qual em pugui penedir, que pensi que ens vam equivocar de la nit al dia.

De tota manera cal dir que la feina de gestió en un ajuntament té, lògicament, influència en el vot, però molt menys de la que un pensa. A vegades es valoren altres aspectes a l'hora d'emetre el vot i no només la gestió feta a l'ajuntament.

—*Concretament, les expectatives del*

PSOE per a l'any 91 són ¿semblants, inferiors o millors als resultats obtinguts el 87?

—Jo crec que semblants, no hi haurà unes grans diferències, si no és que hi ha esdeveniments d'ordre estatal que puguin influir decisivament en el que pugui passar a les grans ciutats.

GOVERN AUTÒNOM

—¿Com valora les relacions amb el govern autònom ara? Vostè ha dit en alguna ocasió que el govern castiga a l'Ajuntament de Palma.

—Encara que sembli una contradicció, les relacions van bé. Crec que el senyor Canellas ha evolucionat una mica des dels seus primers moments en què es dedicava a dir coses pintoresques com que "l'alcalde és com una vaca", per no sé quina cosa ... però ara no, té una actitud constructiva i les relacions són fluides i bones.

—¿S'ha acabat, doncs, allò de "Palma és castigada per ser socialista"?

—No està castigada, però no està atesa com ho hauria d'estar per part del govern autònom.

—A pesar d'això el cert és que després dels bons resultats del PP el 29-O, el president Canellas anuncià una moció de censura contra vostè.

—Perquè estan obsessionats amb Palma. Palma és un lloc de poder emblemàtic. El fet que tinguem gairebé el mateix pressupost que la comunitat autònoma fa que sigui una espina clavada en el cor del PP, governar la CA i no Palma, i això els desespera, els té absolutament malalts. Jo crec que és bo que el poder estigui repartit i que no totes les institucions les governin els mateixos. Segurament, si les coses no fossin així, no anirien tan bé.

JOCS OLÍMPICS I FUTUR POLÍTIC

—Quan vingué Pasqual Maragall a Palma, digué que probablement Palma hagi estat la ciutat no catalana que més suport donà a la candidatura de Barcelona-92. Palma demanà la subseu de

"A Palma hi ha empreses periodístiques o, més ben dit, alguna empresa, que va més enllà dels seus objectius, que vol influir clarament en política, aspirar a designar batlles i consellers. De fet, utilitza els seus mitjans de comunicació per a fer campanyes en contra, injuriar, difamar i atacar políticament persones i institucions que no s'acomoden als seus interessos".

vela, que no es donà. ¿Com ho valora?

—Ho valor negativament, en el sentit que Barcelona i Catalunya hauria d'haver estat més generosa, tenint en compte la gran inversió que l'estat està fent a Catalunya. Crec que el fet que la vela vengués a Palma hauria estat, des del punt de vista polític i històric, molt important i s'hauria valorat aquí molt positivament. Crec que la Federació de Vela que reclamà la vela per Catalunya, i no l'alcalde de Barcelona, ha provocat aquesta situació. I cal dir que aquesta federació està molt influïda per CiU del senyor Pujol. És a dir, que aquell a qui se'ls omple la boca amb això de Països Catalans i aquestes històries, ho han demostrat poc.

—Finalment, ¿quin futur polític espera a Ramon Aguiló?

—És una pregunta molt personal, no del batlle.

—Però ¿no té res pensat?

—No tenc pensat res.

Ferran Guijarro, Juan Riera i Miquel Payeras